WIKIPEDIA

Bairisk

Bairisk er en dialektgruppe av det høytyske språket som tales lengst sydøst i tyskens utbredelsesområde.[1]

Selv om begge ordene har samme opphav, er ikke *bairiskens* utbredelse sammenfallende med delstaten *Bayern*.[2] For det første er ikke alle bayerske dialekter bairiske: Vest i Bayern (Schwaben) brukes alemannisk, i nord frankisk. For det andre bor de fleste brukere av bairiske dialekter i Østerrike, og bairisk tales også bl.a. i Nord-Italia.

Bairisk	
Boarisch	
Brukt i	Bayern, Østerrike, Italia
Antall brukere	12 millioner
Lingvistisk klassifikasjon	Indoeuropeisk Germansk Vestgermansk Tysk Overtysk **Bairisk**
Språkkoder	
ISO 639-3	bar
Wikipedia på bairisk Portal: Språk	

Bairisk kan videre inndeles i tre dialektgrupper:

- **nordbairisk**, som brukes i Bayern i området rundt Nürnberg og Regensburg;
- **mellom-** eller **donaubairisk**, som brukes i mesteparten av Bayern samt omtrent de østerrikske delstatene Salzburg, Ober-, Niederösterreich, Wien og Burgenland;
- **sydbairisk**, som brukes i en smal stripe i Bayern sør for Augsburg, de østerrikske delstatene Tirol, Kärnten og Steiermark, den italienske provinsen Syd-Tirol samt Münster- og Samnaundalen i den sveitsiske kantonen Graubünden.

Også innenfor disse dialektgruppene er det en stor lokal språklig variasjon, spesielt i de østerrikske fjellstrøkene, der dialektene varierer fra dal til dal og delvis mellom ulike landsbyer i samme dal.

I tillegg til dette sammenhengende området hører også enkelte tyske språkøyer til det bairiske dialektområde. Dette er noen kommuner i Italia, deler av de gjenværende tyskspråklige minoritetene i Tsjekkia, Slovakia, Ungarn og Ukraina, samt hutterer-folket i Nord-Amerika. Den spesielle sydbairiske dialekten som tales i de italienske språkøyene (utenom Syd-Tirol), kalles zimbrisk. Den forekommer i isolerte kommuner i de italienske regionene Veneto og Friuli-Venezia Giulia samt provinsen Trento.

Referanser

1. ^ Sverdrup, Jakob; Dal, Ingerid (1964). *Kortfattet tysk språkhistorie: lyd- og formsystemets utvikling* (2., omarb. utg. utg.). Oslo: Universitetsforlaget.
2. ^ «Bavarian». *Ethnologue* (engelsk). Besøkt 1. februar 2019.

Språkeksempel: «Dette ølet tilhører min herre!»
